

Postanowienie z dnia 8 listopada 2005 r.

III SW 75/05

Błędne ustalenie wyników głosowania w obwodzie, polegające na przypisaniu 4 głosów ważnie oddanych innemu kandydatowi z listy tego samego komitetu wyborczego, nie ma wpływu na wynik wyborów, jeżeli listy okręgowe komitetu wyborczego nie otrzymały co najmniej 5% ważnie oddanych głosów w skali kraju (art. 133 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U. Nr 46, poz. 499 ze zm.).

Przewodniczący SSN Teresa Flemming-Kulesza (sprawozdawca), Sędziowie SN: Zbigniew Hajn, Andrzej Wasilewski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 8 listopada 2005 r. sprawy z protestu wyborczego Leszka M. przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP, przy udziale: 1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, 2) Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej Nr 32 w Sosnowcu, 3) Prokuratora Generalnego,

p o s t a n o w i ł:

wyrazić następującą opinię:

- 1) w Obwodowej Komisji Wyborczej Nr 42 w Sosnowcu doszło do naruszenia art. 70 i 71 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 46, poz. 499 ze zm.) przez błędne ustalenie wyników głosowania w obwodzie polegające na przypisaniu 4 głosów ważnych oddanych na kandydata na posła Jerzego Włodzimierza Z. innemu kandydatowi na posła z tej samej listy Adrianowi Robertowi L.,
- 2) stwierdzone naruszenie nie miało wpływu na wynik wyborów.

U z a s a d n i e n i e

Leszek M. wniósł protest wyborczy przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych 25 września 2005 r. Podniósł, że on i jego żona oddali w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 42 w Sosnowcu głosy na listę nr 2 Polskiej Partii Pracy na kandydata Jerzego Włodzimierza Z. Natomiast na „liście z wynikami głosowania” podano, że kandydat ten uzyskał 0 głosów.

Uczestnik postępowania - Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w Sosnowcu stwierdził, że nie można wykluczyć, iż część głosów oddanych na kandydata Jerzego Włodzimierza Z. została przez komisję obwodową uznana za głosy nieważne. Wskazał, że z protokołu sporządzonego przez komisję wynika, iż kandydat ten nie otrzymał w obwodzie nr 42 żadnego głosu, natomiast liczba głosów uznanych przez komisję obwodową za nieważne wyniosła 11. Przewodniczący przedstawił także protokół głosowania w obwodzie Nr 42 w Sosnowcu i stwierdził, że w okręgu sosnowieckim kandydat ten uzyskał 420 głosów ważnych.

Uczestnik postępowania - Prokurator Generalny wniósł o wydanie postanowienia zawierającego opinię, że protest jest bezzasadny. Podnosił, że wnoszący protest nie zarzucił, a tym bardziej nie wykazał, że komisja obwodowa dopuściła się naruszenia prawa błędnie oceniając przesłanki ważności głosu lub zaliczając głosy ważne nie temu kandydatowi, na którego zostały oddane. Wskazywał, iż sprzeczność między twierdzeniami wnoszącego protest, a treścią protokołu nie może być usunięta w postępowaniu przed Sądem Najwyższym wywołanym wniesieniem protestu, gdyż po oddaniu głosu nie jest możliwe dokonanie jego identyfikacji, ani ponowne przeliczanie głosów w związku z takimi zarzutami protestu. Nawet przy założeniu, że twierdzenia zawarte w proteście są prawdziwe, nie można przypisać komisji wyborczej naruszenia prawa, ponieważ nie można wykluczyć, że w rzeczywistości oddano głosy nieważne lub na inną osobę. W ocenie Prokuratora Generalnego, nawet gdyby zarzuty protestu podlegały weryfikacji i zostały potwierdzone, to wskazane w proteście uchybienie nie miałoby wpływu na wynik wyborów.

Uczestnik postępowania - Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej podniósł, że ustalenie stanu faktycznego wymagałoby przeprowadzenia postępowania dowodowego, do czego Państwowa Komisja Wyborcza nie jest uprawniona. Stwierdził ponadto, że ewentualne błędne ustalenie wyników głosowania w obwodzie nie może mieć wpływu na wynik wyborów w zakresie uczestniczenia list Polskiej Partii Pracy w podziale mandatów, gdyż oddano na nią w całym kraju 91.266 głosów, a osiągnięcie 5 procentowego progu wyborczego uprawniającego do udziału list tego

Komitetu w podziale mandatów wymagało oddania na te listy co najmniej 612.246 głosów

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 27 października 2005 r. dopuścił dowód z oględzin kart do głosowania w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 42 w Sosnowcu na okoliczność stwierdzenia, czy wśród głosów ważnych i nieważnych znajdują się głosy ważne oddane na Jerzego Włodzimierza Z. Dowód ten przeprowadzony został w drodze pomocy sądowej przez Sąd Rejonowy w Sosnowcu.

Na podstawie tego dowodu Sąd Najwyższy ustalił, że z 8 głosów ważnych oddanych w tym obwodzie na listę nr 2 Komitetu Wyborczego Polskiej Partii Pracy 4 głosy zostały oddane na kandydata na posła Jerzego Włodzimierza Z., którego nazwisko umieszczono na liście pod pozycją 4, a pozostałe 4 głosy oddano na Bogusława Zbigniewa Z. Powyższe jest sprzeczne z treścią sporządzonego protokołu, z którego wynika, że żaden głos nie został oddany na kandydata na posła Jerzego Włodzimierza Z. W protokole głosowania głosy te przypisano innemu kandydatowi z tej samej listy Adrianowi Robertowi L., którego nazwisko umieszczono w protokole w sąsiedztwie Jerzego Włodzimierza Z. (pod pozycją 5), a na którego w rzeczywistości nie oddano żadnego głosu. Z „roboczego druku protokołu głosowania w obwodzie nr 42” okazanego Sądowi Rejonowemu w Sosnowcu w czasie jego czynności wynika natomiast, iż na Jerzego Włodzimierza Z. oddano 4 głosy. Ponadto Sąd Najwyższy ustalił, iż żaden z 11 głosów uznanych przez komisję za głosy nieważne nie był oddany na tego kandydata. Także wśród głosów zaliczonych innym listom nie było głosów oddanych na Jerzego Włodzimierza Z.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 101 Konstytucji wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu na zasadach określonych w ustawie. Zasady wnoszenia protestów wyborczych precyzuje ustawa z dnia 12 kwietnia 2001 r. - Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 46, poz. 499 ze zm.).

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 Ordynacji wyborczej przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi posła lub senatora może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom lub naruszenia przepisów ustawy dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowa-

nia lub wyników wyborów. Jeżeli podstawę protestu stanowi zarzut popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom albo naruszenia przez Państwową Komisję Wyborczą przepisów Ordynacji wyborczej dotyczących ustalenia wyników głosowania i wyników wyborów, może go wnieść każdy wyborca (ust. 2). Protest przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym lub przeciwko wyborowi posła lub senatora może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego (ust.3).

Zdaniem Sądu Najwyższego w Obwodowej Komisji Wyborczej nr 42 w Sosnowcu doszło do naruszenia przepisów art. 70 i 71 Ordynacji wyborczej. Polegało ono na błędnym ustaleniu wyników głosowania przez przypisanie 4 głosów ważnych oddanych na kandydata na posła Jerzego Włodzimierza Z. innemu kandydatowi na posła z tej samej listy Adrianowi Robertowi L. Nastąpiło to zapewne na skutek pomyłki, gdyż w „robotycznej” wersji protokołu ujęto prawdziwe dane.

Podnieść jednak należy, iż stwierdzone naruszenie nie miało wpływu na wynik wyborów. Jak wynika z informacji podanych przez Państwową Komisję Wyborczą w całym kraju na wszystkie okręgowe listy Komitetu Wyborczego Polskiej Partii Pracy oddano 91.266 głosów. Osiągnięcie 5 procentowego progu wyborczego uprawniającego do udziału list tego Komitetu w podziale mandatów wymagało jednak oddania co najmniej 612.246 głosów. Głosy oddane na Jerzego Włodzimierza Z. zostały przypisane tej liście, chociaż nie jemu samemu. Prawidłowe ustalenie wyników głosowania w obwodzie nr 42 nie zmieniłoby wyniku wyborów.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 80 Ordynacji wyborczej orzeczono jak w sentencji.

=====